

Fra novellesamlingen "Vandtyven" af Charlotte Blay. Udgivet i 2008 på Høst & Søn.

REGNBUESLANGEN, en historie fra Australien

Hun knuser sneglehuset med en sten. Piller flagerne af og putter den bløde, levende klump i munden. Tygger og tygger, mens tårerne stiger op i øjnene. Hun sidder med den tomme plasticpose og gruer for sin mors raseri, når hun kommer hjem uden mad.

Kylling, chips og lidt lækkert til de små, havde hendes mor sagt. Men henne i landhandlen ville de pludselig ikke give hende noget, før hun betalte det, de skyldte.

Lailins mor har brugt pengene til sprut. Sådan er det efterhånden hver torsdag, når der kommer penge. Så drikker hun sig fuld for at glemme sin elendighed. For at glemme, at børnenes far er stukket af. Hun glemmer også Lailin og de to små, som render møgbeskidte rundt mellem træskurene og spiser insekter.

Hvis Lailin bare skulle over i skolen, så kunne hun glemme alt det triste derhjemme i et par timer. Men i dag er det lørdag. Og i morgen søndag. Hun sukker. Hjertet er en tung sten i brystet. Først mandag eller tirsdag er sprutten fordampet, og hendes mor begynder at blive normal.

I nat kom den gode regn og vaskede ned over skurene og lavede pytter i hjulsporene. Men nu bager solen igen, og stanken fra affalddyngerne kilder i næsen.

- Hallo Lailin, har du set regnbueslangen?

Hun vender sig og ser, at det er Warbi, der står brun og langbenet og støtter sig til sit spyd. Så får hun øje på den strålende regnbue på den klare, blå himmel. Fuld af flotte farver sitrer den oppe over ørkenlandet.

- Hvordan kan du se så trist ud, når vi har besøg af regnbueslangen? Han og dunker med spyddet i jorden.

Hun gider ikke svare. Han står der og blærer sig med det spyd, hans bedstefar har lavet til ham. Hans bedstefar, som er ansat til at passe skolehaven af de hvide lærere. Hans kloge bedstefar, som ved alt det, de hvide lærere ikke ved. Alt det, børnenes forældre har glemt.

- Jeg kan se, at du er ked af det, Lailin.

Nu kan hun ikke længere holde igen. Tårerne pibler frem og triller ned ad kinderne. Hun fortæller Warbi om sin mor, der igen har drukket sig fuld, og om landhandlen, der ikke vil give dem mad på kredit.

- Min mor tæver mig garanteret, når jeg kommer hjem. Hun snøfter. Så smider hun den tomme plasticpose på jorden og tramper vredt på den med de bare fødder.

- Du kunne gå med mig på jagt, foreslår Warbi. - Når regnbueslangen viser sig, giver det jagtlykke.

De ser begge to op i himlen, hvor regnbuen er ved at forsvinde.

- Nu går den væk, så kan det være lige meget, mener Lailin.

- Næh, nej, regnbueslangen sender jagtlykke hele dagen. Det siger min bedstefar.

Lailin samler plasticposen op og glatter den mod sin falmede kjole.

- Også hvis man vil samle bær og sådan?

- Ja. Regnbueslangen sender held og lykke til det hele, og du bliver glad som en kænguru.

- Hvorfor lige en kænguru? siger hun og følger efter, da han går.

- En kænguru hopper altid rundt og ser glad ud, ikke sandt? Hans smil når næsten ud til ørerne, der stritter frem mellem de lange, sorte hårtjavser.

De vandrer væk fra landsbyens forfaldne træhuse. Ud i ørkenlandskabet, der dirrer i solen. Warbi med sit spyd og et vågent blik i de brune øjne. Lailin med plasticposen og tørre tårer på kinderne. Warbi fortæller om regnbueslangen, der engang i drømmetiden kom ned fra himlen og skabte klipperne og bjergene. Søerne og vandfaldene. Kløfterne med floderne, der snor sig gennem den røde jord.

Et sted ligger nogle runde sten i en pæn bunke på den tørre, sprukne jord. Som om nogen har siddet og moret sig med at bygge en fin lille stenhøj.

- Regnbueslangens æg! råber Warbi og hopper og danser omkring stenhøjen. Han dunker spydet ned mellem stenene, og nu myldrer store tissemyrer frem.

- Grønne myrer! Lailin kaster sig på knæ ved stendyngen. Hun ved lige, hvordan man snupper de kriblende insekter i forkroppen og trækker den opsvulmede, saftige bagkrop af. Uhm. Det knaser sprødt mellem tænderne, og den syrlige væske fylder munden. Hun finder en stok og roder mellem stenene, så insekterne vrimler frem.

Uhm, hvor de guffer. Lailins humør stiger i takt med antallet af myrer, hun propper i sig.

Da de går videre, er hendes skridt længere og lettere. Hun ser på landskabet med nye øjne. Finder buske med røde bær og små, solskoldede tomater. Graver rødder frem med stokken og plukker bær, så posen svulmer op.

Warbi lister rundt med sit spyd. Han kaster det uden held efter nogle fugle i et træ. Bagefter banker han på træet med spydskaftet. Dunk, dunk, lyder det hult. Træet er pilråddent.

Så jager han spyddet ind i stammen og løsner barken. Store flager lander på jorden. Og der, på indersiden af barken, sidder de lækreste larver og vrider sig. Store og fede.

De kaster sig over det nye fund. Fylder sig med larver, så den cremede indmad løber ned ad hagen.

- Jeg skal have nogle af de her med hjem til de små, siger Lailin og smasker.

Warbi finder flere gode træer med larver og hjælper hende med at fylde i posen.

Tørsten gør munden klistret og tungen tyk, selvom maven er fuld af mad. Warbi vinker ad hende og forsvinder ind i et grønt krat, der hvor floden slår et sving.

Da Lailin maser sig igennem buskadset, ser hun, at Warbi allerede ligger på alle fire og drikker af flodens vand. Hun sætter posen fra sig og drikker ved siden af ham.

Han løfter hovedet og smiler til hende. Hun griner tilbage, så vandet sprutter ud af munden.

Så bliver han anspændt og lytter. Hans øjenbryn hæver sig, og hånden lukker sig om spyddet.

De sidder helt stille i vandkanten og ser en kænguru komme hoppende med sin unge i pungen. Kun det lille hoved og benene stikker ud.

Warbi hæver spyddet, men sænker det igen. I samme sekund opdager kænguruen dem og forsvinder i et par vældige spring.

- Det er kænguruernes drikkested, hvisker han. - Måske kommer der en til.

- Hvorfor kastede du ikke spyddet?

- Den havde en unge.

Hun nikker.

De kryber ind og gemmer sig mellem de grønne planter. Sidder i lang tid og lurer. Endelig kommer der en ny kænguru hoppende og giver sig til at drikke. En kæmpestor han. Sikke en steg, tænker Lailin.

Langsomt, ganske langsomt rejser Warbi sig med spyddet hævet. Langsomt, langsomt trækker han armen tilbage og slynger det af fuld kraft.

Men det store dyr har for længst hørt ham og forsvinder i lange spring.

- Øv, jeg skulle have haft min bedstefars boomerang med, så havde jeg ramt den, klager Warbi.

Skuffede går de væk fra floden og bevæger sig igen ind over det tørre busklandskab.

- Kan du huske, da min bedstefar lærte os at stege sådan en krabat over bålet i skolehaven? spørger Warbi og sukker. - Det ville ikke være tosset at komme hjem med en kænguru.

Lailin husker det tydeligt. Bedstefaren flåede skindet af dyret og drejede det på en stang over bålet, til det var sprødt og saftigt. Smagen af det lækre kød dukker frem på tungen.

I samme øjeblik bliver Warbi stiv. Står bomstille. Ligner et strittende tørt træ midt på den brændende sandklit. Spyddet er løftet over hans hoved.

Lailin aner ikke, hvorfor han er stivnet, men hun gør helt automatisk det samme. Står der og er et træ i den bagende sol. Tør knap nok trække vejret.

Nu ser hun varanen, der kommer op over sandbakken med plirrende gule øjne. Den lange, blå tunge slikker i luften. Aldrig før har hun set så kæmpestort et firben. Dyret er næsten på størrelse med kænguruen fra før.

Møjsommeligt bevæger den sig op over den gloende sandbakke. Løfter på skift de lange fødder i vejret for at køle dem af. Uden at ane uråd fortsætter den sin langsommelige fremmarch, indtil den er nået næsten forbi de to tørre træer.

Så stopper den i et nu og står fastnaglet med det ene ben løftet, som om den har brændt sig. De nederste hinder glider halvt op over øjeæblerne, og den spiler advarende halsen op. Den blå tunge spiller i det åbne gab. Alt andet er ubevægeligt.

Da suser spyddet gennem luften og borer sig dirrende igennem dyret. Det spræller vildt et øjeblik. Så gennemrystes det af de sidste krampetrækninger og ligger stille.

Warbi tager et fast tag i varanens hale og slæber jagtbyttet gennem sandet, mens han sender en tak op til regnbueslangen.

- Tak, kære regnbueslange, siger han. Tak, fordi du gav os jagtlykke, så vi kan komme hjem med mad.

Han kigger udfordrende på Lailin, som føler, at hun også bliver nødt til at takke slangen deroppe i himlen.

- Tak, regnbueslange, fordi jeg har fået min pose fuld af lækkerier. Også tak for den store steg.

Warbi nikker tilfreds.

- Skal vi ikke stege firbenet i jordovn, foreslår han, da de nærmer sig de rustne bilvrag ved indkørslen til landsbyen.

Hun nikker ivrigt og tænker på den lækre, saftige firbenesteg, Warbis bedstefar engang stegte til dem i en jordovn. Faktisk smagte den som kylling, husker hun.

De tømmer firbenet for indvolde, stopper det med duftende urter og vikler dyret ind i store blade. Så graver de et hul i jorden, tænder bål og lægger firbenet ned i gløderne. Warbi skraber jord hen over og de sætter sig til at vente på at firbenet bliver stegt saftig som en kylling.

Lailin smiler lidt for sig selv. Det gør ikke spor, hvis hendes mor tror, det er kylling, hun får til aftensmad.

- Måske vil du med på jagt en anden gang? siger Warbi. - Så låner jeg min bedstefars boomerang.

Hun nikker, og smilet breder sig i ansigtet. Hjertet er en lille, flagrende fugl i brystet.

Og der kommer hendes små søskende løbende inde fra skurene. De hujer og ler og spørger, hvor hun har været henne.

- Ude at samle mad, smiler hun og lader dem smage af godteposen med små tomater, bær og lækre larver.

Om REGNBUESLANGEN

Australien er et meget stort land. Mere end hundrede gange større end Danmark. Ørkenområderne i midten af landet er meget varme og tørre, så de fleste mennesker bor ved kysterne.

Før de hvide mennesker kom til Australien, boede mange af de oprindelige indbyggere i ørkenen, hvor de klarede sig godt. Man kalder dem aboriginals. De er mørke i huden og har sort, krøllet hår og brede næser. Mændene gik på jagt med spyd og boomerang. Hvis en jæger ikke ramte sit bytte med boomerangen, fløj den tilbage til ham igen.

Kvinderne og børnene samlede rødder og larver, som de spiste. Der er stadigvæk nogle få af de indfødte, der lever på den måde. Men der er ikke mange af de oprindelige folk tilbage.

De hvide mennesker kom først til Australien for to hundrede år siden. De jagede de indfødte og slog mange ihjel. I dag har mange hvide dårlig samvittighed, og de oprindelige indbyggere har fået reservater at bo i. Den australske regering hjælper dem også med penge til mad og huse. Men mange aboriginals lever et trist liv uden indhold og arbejde.

Børnene på reservaterne har skoler med engelske lærere. Flere steder er der knyttet bedsteforældre-lærere til skolerne. De har til opgave at undervise børnene i de gamle skikke, så de ikke går i glemmebogen.

De fleste hvide, australske børn går i store, moderne skoler, hvor de skal møde op i skoleuniform. Det gælder dog ikke de børn, der bor på gårdene langt inde i landet. For dem ville det tage et par dage at nå frem og tilbage til en skole. Derfor bliver de undervist derhjemme ved hjælp af en radio, hvor de kan tale med læreren.

Australien er det eneste sted i verden, hvor der lever pungdyr som kænguru og koalabjørn. En stor kænguru kan springe ti meter i et hop. Koalaen er meget kræsen og vil kun spise blade fra eukalyptustræet.

Langt fra Australiens storbyer - oppe i det tørre Arnhem Land, - stødte jeg på et skilt:

Du er nu på vej ind i et område, der er afsat til reservat for aboriginalboerne i dette land. Ophold på reservatet uden tilladelse er ulovligt. Bødestraf 200 dollars.

Bestyrelsen

Heldigvis havde jeg fået en skriftlig tilladelse til at besøge reservatets skole. Her mødte jeg Lailin og Warbi og deres kammerater. En flok brunøjede, barfodede unger, der viste mig rundt i skolens have og i den stinkende by fuld af affald og faldefærdige træhuse. Børnene tog mig med ud i busklandet, hvor de lærte mig at spise larver, myrer og solvarme små tomater. Vi bagte også et kæmpfirben i jordovn.

På reservatets skole mødte jeg en gammel bedstefar, som de kaldte Kængurumanden. Han hjalp de hvide skolelærere med at undervise børnene, og han var fuld af historier fra drømmetiden, hvor ånderne vågnede fra deres dvale under jorden og blev til blandt andet kænguruer, fugle og slanger. En dag tog han mig med op til en hellig hule med klippemalerier af regnbueslanger, kænguruer og pindemænd med spyd. De var malet af hans forfædre engang for 40.000 år siden.

Kængurumanden havde skolehaven fuld af vilde planter, han havde samlet ude i busklandet. Børnene skulle lære dem at kende, så de senere kunne finde dem i naturen.

Kængurudrømmen (1991) handler om et par hvide drenge, der møder den indfødte Matilda, som leder dem gennem det øde landskab ad sine forfædres drømmestier.